

راه‌اندازی شبکه مجازی توسعه آموزش و همکاری‌های بین حرفه‌ای

علیرضا ایرج‌پور*، موسی علوی

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / بهمن ۱۳۹۲؛ ۱۳(۱۱): ۹۹۹ تا ۱۰۰۰

امروزه تغییرات سریع و وسیع نیازها و انتظارات افراد و جوامع به ویژه در بعد سلامتی چالش‌های عدیده‌ای پیش روی برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران قرار داده و ضرورت بازنگری در ساختارها و خدمات را مطرح نموده است. در پاسخ به این چالش‌ها، تغییرات وسیعی در راستای به روز نمودن علم و فن‌آوری به منظور پاسخ‌گو نمودن هر چه بیشتر خدمات در دستور کار مدیران و سیاست‌گذاران قرار گرفته است (۱).

بهداشت، درمان و آموزش علوم پزشکی از جمله حوزه‌هایی هستند که دست‌خوش چالش‌های مرتبط با توسعه علم و فن‌آوری و آگاهی روزافزون جامعه شده و همواره پذیرای تغییرات ساختاری و عملکردی بوده‌اند؛ توجه به شیوه‌های نوین آموزش همانند آموزش بین حرفه‌ای و عزم در بهره‌گیری از ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل حرفه‌ای، فرهنگی، اجتماعی و سازمانی در توسعه آن از آن جمله‌اند (۲ و ۱). آموزش بین حرفه‌ای به عنوان فرآیند یادگیری تعریف می‌شود که طی آن فراگیران دو یا چند حرفه علاوه بر فراگیری یک محتوای مشترک، از یکدیگر و درباره یکدیگر نیز اطلاعاتی را کسب می‌نمایند تا به ارتقای همکاری و کیفیت ارائه مراقبت بیانجامد (۳).

علی‌رغم این که بررسی تاریخی و مطالعات انجام شده، نشان‌دهنده وجود زمینه‌های مساعد و توجه به مقوله آموزش بین حرفه‌ای در ایران است؛ با این وجود ضرورت توسعه آن در بهداشت، درمان و آموزش علوم پزشکی مورد تأکید قرار گرفته است (۴ تا ۶). تاکنون مطالعاتی نیز در زمینه بررسی ظرفیت‌های توسعه آموزش بین حرفه‌ای و نیز آمادگی دانشجویان علوم پزشکی برای وارد شدن به عرصه‌های آموزش بین حرفه‌ای در ایران انجام شده است.

ایرج‌پور و همکاران مطالعه با هدف وضعیت آموزش علوم پزشکی کشور از حیث آموزش بین حرفه‌ای و یادگیری اشتراکی و شناسایی برخی ظرفیت‌های موجود و امکان توسعه آنها انجام دادند. نتایج مطالعه آنها ضمن شناسایی برخی از ظرفیت‌ها و چالش‌های موجود، وجود زمینه‌های مساعد و آمادگی برای توسعه برنامه‌های آموزش بین حرفه‌ای در آموزش علوم پزشکی کشور را مورد تأکید قرار داد (۶). همچنین نتایج مطالعه دیگر ایرج‌پور و علوی (۷) وجود آمادگی فراگیران تحصیلات تکمیلی و فراگیران سایر مقاطع تحصیلی علوم پزشکی برای یادگیری بین حرفه‌ای را مورد تأکید قرار داد.

استفاده از فضاهای مجازی یکی از راهبردهایی است که برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران در سرتاسر دنیا از طریق آن تلاش نموده‌اند تا ضمن ایجاد یک ارتباط منسجم بین پژوهشگران، علاقمندان و حامیان آموزش و همکاری‌های بین حرفه‌ای، در راستای توسعه این فرآیند مهم گام بردارند. از جمله مهم‌ترین شبکه‌های مجازی فعال در عرصه آموزش بین

* نویسنده مسؤول: دکتر علیرضا ایرج‌پور (استادیار)، مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری و مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران. irajpour@nm.mui.ac.ir

دکتر موسی علوی (استادیار)، مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری و مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران. (m_alavi@nm.mui.ac.ir)

تاریخ دریافت مقاله: ۹۲/۱۰/۱۵، تاریخ اصلاحیه: ۹۲/۱۰/۱۶، تاریخ پذیرش: ۹۲/۱۰/۲۰

حرفه‌ای، می‌توان CAIPE (۸) و NIPNET (۹) و EIPEN (۱۰) را نام برد.

از این رو با توجه به اهمیت آموزش بین حرفه‌ای در توسعه آموزش علوم پزشکی پاسخگو و ظرفیت‌هایی که در این رابطه وجود دارند، شبکه مجازی توسعه آموزش و همکاری‌های بین حرفه‌ای به آدرس اینترنتی www.ipe-c.ir راه‌اندازی شده است؛ که به عنوان یک شبکه علمی غیرانتفاعی در پی فراهم نمودن فرصت برای کلیه اساتید، دانشجویان، کارکنان نظام سلامت و همچنین بیماران و خانواده‌های دریافت کننده خدمات از نظام سلامت است تا از قابلیت‌های رسمی و غیررسمی در به اشتراک گذاشتن دانش و تجربیات یکدیگر به بهبود آموزش و خدمات این حوزه کمک نماید.

این شبکه ضمن فراهم نمودن امکان عضویت با ساده‌ترین شیوه، امکان در اختیار قرار دادن دانش و تجربیات در این زمینه را برای علاقمندان فراهم نموده است و متقابلاً کلیه علاقمندان و به ویژه اعضا می‌توانند از فضای این شبکه برای انتشار دست‌آورد‌های ارزشمند خود استفاده نمایند. این شبکه از بخش‌های متعددی از جمله مبانی نظری، آموزش بین حرفه‌ای (ابداعات داخلی و خارجی)، همکاری‌های بین حرفه‌ای (ابداعات داخلی و خارجی)، اخبار شبکه مجازی، کتابخانه مجازی و تالار‌های گفتگو (برای طرح سوالات و نظرات) تشکیل شده است که ضمن فراهم نمودن اطلاعات مفید در مورد شبکه و تسهیل استفاده کاربران محترم، مهم‌ترین مستندات و شواهد موجود در حوزه آموزش و همکاری‌های بین حرفه‌ای در خدمات سلامتی در سرتاسر دنیا را معرفی نموده و امکان دسترسی به برخی از آنها را نیز برای خوانندگان گرامی فراهم نموده است. این شبکه می‌تواند مورد استفاده دانشجویان کلیه رشته‌های علوم پزشکی و نیز کارکنان حرفه‌ای نظام سلامت قرار گیرد. مدیریت سایت تلاش نموده است تا بر پایه رسالت شبکه، از طریق این نامه علمی، ضمن معرفی شبکه، علاقمندان را به عضویت، استفاده و نیز به اشتراک گذاشتن دانش، تجارب، اطلاعات و نظرات ارزشمند خود دعوت نماید.

منابع

1. Morison S, Boohan M, Jenkins J, Moutray M. Facilitating undergraduate interprofessional learning in healthcare: comparing classroom and clinical learning for nursing and medical students. *Learning in Health and Social Care*. 2003; 2(2): 92-104.
2. Kern DE, Thomas PA, Hughes MT. *Curriculum Development for Medical Education: A Six-Step Approach*. 2nd ed. Maryland: The Johns Hopkins University Press; 2009
3. Barr H, Freeth D, Hammick M, Koppel I, Reeves S. the evidence base and recommendations for interprofessional education in health and social care. *J Interprof Care*. 2006 ; 20(1): 75-8.
4. Irajpour AR. [Inter-Professional Education: A Reflection on Education of Health Disciplines]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2011; 10 (4) :452-463.[persian]
5. Irajpour AR, Alavi M. [developing an interprofessional curriculum for palliative care of patients with cancer]. *International multidisciplinary cancer congress*; 2012 Sep 4-6; Mashhad, Iran. [persian]
6. Irajpour AR, Barr H, Abedi H, Salehi S, Changiz T. Shared learning in Medical Science Education in the Islamic Republic of Iran: An investigation. *J Interprof Care*. 2010; 24(4): 139-149.
7. Irajpour AR, Alavi M. [Readiness of postgraduate students of Isfahan University of Medical Sciences for inter professional learning]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2012; 11(9): 1050-1056.[persian]
8. CAIPE, Centre For The Advancement Of Interprofessional Education, . [citd 2014 Jun 9]. available from:: <http://caipe.org.uk/>
9. NIPNET, Nordic Interprofessional Network. [citd 2014 Jun 9]. available from:: <http://nipnet.org/>
10. EIPEN, European Interprofessional Practice and Education Network. [citd 2014 Jun 9]. available from: <http://eipen.eu/>